

Przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę jawną podlega opodatkowaniu PCC – uchwała NSA z 15 maja 2017 r. (II FPS 1/17)

Maj 2017

W skrócie

W uchwale 7 sędziów (sygn. II FPS 1/17) NSA przesądził, że Polska skorzystała z przewidzianej w Dyrektywie Kapitałowej opcji wyłączenia z definicji spółek kapitałowych niektórych podmiotów, w tym spółek jawnych – zatem dla celów PCC spółka jawna nie może zostać uznana za spółkę kapitałową. Uchwała NSA wydaje się jednak nie wykluczać możliwości, że dla celów PCC za spółkę kapitałową uznać można spółkę komandytową.

Szczegółowe informacje

Opis sprawy

W sprawie rozstrzygniętej w uchwale 7 sędziów NSA (II FPS 1/17) spółka otrzymała negatywną interpretację indywidualną, zgodnie z którą przekształcenie spółki akcyjnej w spółkę jawną podlega opodatkowaniu PCC. WSA utrzymał w mocy wydaną interpretację.

W skardze kasacyjnej spółka podniosła zarzut naruszenia prawa europejskiego.

Mianowicie, zdaniem skarżącej Polska nie

skorzystała z opcji wyłączenia z zakresu znaczeniowego pojęcia „spółki kapitałowej” spółek jawnych – zatem dla celów PCC spółka jawna powinna być traktowana jak spółka kapitałowa. W konsekwencji, zdaniem skarżącej przekształcenie spółki akcyjnej w spółkę jawną powinno być traktowane jak przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę kapitałową, które – zgodnie z polską ustawą o PCC – nie podlega opodatkowaniu.

Spółki kapitałowe w Dyrektywie Kapitałowej

Zgodnie z Dyrektywą Kapitałową przez spółkę kapitałową należy rozumieć:

1. polską spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkę akcyjną;
2. spółkę, przedsiębiorstwo, stowarzyszenie lub osobę prawną, których udziały w kapitale lub majątku mogą być przedmiotem transakcji na giełdzie;
3. spółkę, przedsiębiorstwo, stowarzyszenie lub osobę prawną prowadzące

działalność skierowaną na zysk, których członkowie mają prawo zbycia swoich udziałów stronom trzecim bez uprzedniego upoważnienia oraz odpowiadają za długi spółki, przedsiębiorstwa lub osoby prawnej tylko do wysokości swoich udziałów;

4. wszelkie inne spółki, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia lub osoby prawne prowadzące działalność skierowaną na zysk.

Podmioty wymienione w pkt 1-3 są obowiązkowo uznawane za spółki kapitałowe – tj. państwa członkowskie nie mogą zdecydować o ich odmiennym traktowaniu. Z kolei w stosunku do podmiotów wskazanych w pkt 4 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieuznaniu ich za spółki kapitałowe.

Ponieważ spółka jawna nie mieści się w zakresie pkt 1-3, ale mieści się w zakresie pkt 4, istotne znaczenie miało ustalenie, czy Polska

skorzystała z opcji wyłączenia takich podmiotów z zakresu pojęcia „spółki kapitałowej”. Stanowisko sądów administracyjnych wyrażone w dotychczasowym orzecznictwie (dotyczącym głównie spółek komandytowych) nie było jednolite.

Kwalifikacja spółek jawnych w świetle uchwały 7 sędziów NSA

Jak wynika z ustnych motywów uzasadnienia uchwały 7 sędziów, NSA uznał, że Polska skorzystała ze wspomnianej opcji przewidzianej w Dyrektywie Kapitałowej dla podmiotów, o których mowa w pkt 4. W konsekwencji, spółka jawna nie może być traktowana dla celów PCC jako spółka kapitałowa, zatem przekształcenie spółki akcyjnej w spółkę jawną podlega opodatkowaniu PCC.

Uchwała NSA wydaje się zatem definitywnie

rozstrzygać kwestię klasyfikacji spółki jawnej dla celów PCC (jako niebędącej spółką kapitałową).

Spółki komandytowe

Uchwała NSA wydaje się jednak nie zamykać możliwości uznania, że dla celów PCC spółką kapitałową jest również spółka komandytowa.

W odniesieniu do spółek komandytowych w dotychczasowym orzecznictwie występuje bowiem również pogląd, że spełniają one definicję podmiotów wskazanych w pkt 3 – czyli takich, w stosunku do których państwom członkowskim nie przysługuje opcja nieuznania ich za spółki kapitałowe. Niemniej jednak, taka kwalifikacja spółki komandytowej może być kontrowersyjna i powinna w każdym przypadku być przedmiotem szczegółowej analizy.

Porozmawiajmy

Rafał Dróbka
Partner
+48 502 18 4994
rafal.drobka@pl.pwc.com

Rafał Szczotka
Dyrektor
+48 519 50 6727
rafal.szczotka@pl.pwc.com

dr Sławomir Krempa
Partner
+48 519 50 6874
slawomir.krempa@pl.pwc.com

Agata Oktawiec
Dyrektor
+48 519 50 4864
agata.oktawiec@pl.pwc.com

Jan Tokarski
Dyrektor
+48 502 18 4651
jan.tokarski@pl.pwc.com

Marta Pabiańska
Starszy Menedżer
+48 502 18 4688
marta.pabianska@pl.pwc.com